

Norges Bank
Bankplassen 2,
0107 Oslo
post@norges-bank.no

Vår/Our ref.:

Deres/Your ref.:
25/01299

Dato/Date:
16.05.2025

Høringssvar til høring om neste generasjons oppgjørssystem i norske kroner og deltakelse i oppgjørssystemet T2

Vi viser til Norges Banks høringsbrev om neste generasjons oppgjørssystem i norske kroner og deltakelse i oppgjørssystemet T2, datert 18. februar 2025. Norges Bank har anmodet finansnæringen, herunder banker, om å gi innspill til Norges potensielle deltakelse i eurosystemets felles plattform TARGET2, heretter «T2».

Dette høringssvaret inngis på vegne av Svenska Handelsbanken AB NUF («**Handelsbanken**»). Spørsmålene i høringen er relativt detaljerte, og banken besitter ikke tilstrekkelig dokumentasjon til å svare samtlige av disse ut. Det er derfor ikke hensiktsmessig å svare direkte på hvert spørsmål under de tre områdene, men heller gi overordnede innspill og vurderinger knyttet til hvert område. I forbindelse med Riksbankens implementering av TIPS og T2, samt Handelsbankens erfaring fra oppgjørene i TARGET i bankens andre hjemmemarkeder, ønsker Handelsbanken spesielt å dele erfaring knyttet til beredskap, som vi mener at også er relevant for Norges Banks vurdering ved norsk deltakelse i T2.

1. Våre overordnede merknader til T2

Norges Bank skriver i sitt høringsbrev at deltakelse i T2 er vurdert som det beste valget for et effektivt og sikkert betalingssystem på lang sikt, og viser til at Danmark og Sverige har valgt å knytte seg til T2 og TIPS. Vi støtter dette synet. En deltagelse i T2 vil gi Norge en høyere grad av integrasjon med Europa, som vil muliggjøre et mer harmonisert europeisk marked med styrket økonomisk samarbeid.

Samtidig mener vi det er viktig å merke at ved tilknytning til T2 vil Norges Bank få økt avhengighet til Den europeiske sentralbanken (ECB) og de beslutningene som tas i ECBs styringsorganer. Dette innebærer at Norges Bank vil måtte navigere behovet for kontroll og fleksibilitet over nasjonale betalingssystemer samtidig som man er en del av et europeisk rammeverk, hvilket kan innebære utfordringer med å opprettholde nasjonal suverenitet.

2. Tilbakemelding på de konkrete områdene Norges Bank har stilt spørsmål til i sitt høringsbrev

2.1 Funksjonalitet

Betalinger omfatter de mest kritiske prosessene i en bank. En endring i oppgjørssystemet er derfor av stor betydning for bankers daglige virke. Det er svært viktig at et oppgjørssystem sikrer effektiv likviditetsstyring, samt sikrer rask og trygg gjennomføring av betalinger med tilhørende informasjon.

I høringsbrevet til Norges Bank beskrives ECONS II som beredskapsløsningen som skal håndtere situasjoner der T2 ikke er tilgjengelig på grunn av større tekniske feil eller andre alvorlige hendelser.

Norges Bank har i dag en beredskapsløsning for kjernesystemet i NBO som kan aktiveres når de ordinære driftsløsningene er utilgjengelige, samt beredskaps- og kontinuitetsløsninger for situasjoner der ulike deler av nettverksløsningene er utilgjengelige.

ECONS II vil erstatte dagens beredskapsløsning for kjernesystemet. Oppgjør av transaksjoner når ECONS II er aktivert, skal utføres på spesifikke kontoer opprettet i ECONS II, dedikert til beredskapsoppgjør, med en startsaldo lik null. Innledningsvis ble det skissert at det legges til grunn at det etableres en uavhengig nasjonal beredskapsløsning for NBO RTGS i begge alternativer for oppgjørssystem, dedikert- eller fellesplattform¹.

Det må stilles høye krav til beredskapsløsningen i T2. Vi vil særlig fremheve viktigheten av å ha flere lag med redundans (backup) for å sikre at systemet fortsatt er tilgjengelig selv om en del av infrastrukturen svikter. Den 27. februar 2025 oppsto det en hendelse i T2 hvor T2 var nede fra kl. 11:00 til 18:00. Erfaringen fra denne hendelsen er at ECONS II ikke fungerte optimalt, her er noen punkter som banken erfarte:

- Det tok for lang tid før ECONS II var operativt.
- Betalingene måtte legges inn manuelt i systemet.
- Betalingene ble ikke automatisk prioritert, banken måtte selv plukke ut kritiske transaksjoner fra forfallsregisteret.
- Når ECONS II er operativt stiller banken med en startsaldo på 0, det oppfattes at dagens panteløsning i T2 ikke er tilstrekkelig ved en slik hendelse for gjennomføring av betalinger ved nedetid

Basert på denne hendelsen, forventes det at Norges Bank sikrer at ECONS II er tilstrekkelig beredskap for norsk infrastruktur, slik at det ikke er behov for å vurdere alternative kostbare beredskapsløsninger i tillegg. Ved en situasjon der oppgjørssystemene er nede, vil det følgelig være grad av manuelt arbeid. Erfaringen fra denne hendelsen var at dagens beredskapsløsning ikke fungerte optimalt.

Samlet sett er målet med en beredskapsløsning for avregning og oppgjør å sikre at transaksjoner kan gjennomføres på en pålitelig, sikker og effektiv måte, selv i

¹ NBO RTGS - Status på arbeidet med neste generasjons oppgjørssystem (NBO RTGS)
Informasjon til dialogmøte 25.04.2024 – side 3

krisesituasjoner. Vi anbefaler at Norges Bank utfordrer ECB på dagens beredskapsløsning før en avtale inngås.

2.2 Gjennomføringsprosjekt

Handelsbanken vurderer prosjektet som krevende, og forutsetter at prosjektet vil kreve vesentlig involvering fra bankenes side. Det vil forhåpentligvis være en del synergier til NBO Inst prosjektet og det forutsettes at det vil være behov for systemendringer. God dokumentasjon blir derfor svært viktig. For å sikre en effektiv gjennomføring anser vi det som hensiktsmessig at Bits gis en sentral rolle i prosjektet på vegne av banknæringen.

2.3 Muligheter og innovasjon

T2 er underlagt EU-lovgivning og styres av Den europeiske sentralbanken (ECB). Norge er ikke medlem av EU eller eurosone, og det legges derfor til grunn at Norges Bank vil måtte forhandle seg til en spesialrolle eller særavtale. Dette kan, avhengig av utfallet, svekke Norges Banks suverenitet og kontroll over sitt eget betalingssystem. Norge blir også mer avhengig av europeisk infrastruktur og beslutninger. Det kan bli utfordrende å tilpasse systemet til nasjonale behov eller gjøre raske endringer. Et punkt som har vært utfordrende for den svenske infrastrukturen er åpningstider for flytting av likviditet på bankens konto i Target.

I forhold til styringsmodellen i Target, har Norges Bank ingen deltagelse i nivå 1, som er forbeholdt EUR land. I Nivå 2 vil Norge kunne være representert sammen med andre sentralbanker som Sverige og Danmark. Handelsbanken oppfordrer Norges Bank til å utfordre ECB på å åpne for en nordisk plass i nivå 1, som kan representere de nordiske landene som ikke benytter EUR. Det oppfattes som utfordrende å få gjennomslag for saker og endringsønsker i ECB, og leveransetidene er svært lange. Det anbefales at Norges Bank fremforhandler alle nødvendige tilpasninger for oppgjør i NOK og de nasjonalt nødvendige tilpasninger før en avtale inngås.

3. Avslutningsvis

Vi takker for muligheten til å gi innspill til vurderingen av Norges potensielle deltakelse i eurosystemets felles plattform T2. Avslutningsvis vil vi særlig trekke frem at å gå over til T2 kan gi fordeler som økt integrasjon, effektivitet og harmonisering med Europa, men kostnadene og risikoene er betydelige, særlig for et lite land med egen valuta. Norges Bank må derfor gjøre en grundig analyse av kost/nytte, uavhengighet, tekniske hensyn og risiko før en eventuell tilknytning.

Med vennlig hilsen
Handelsbanken

Jannicke Frantsen
Head of Payment & Accounts